

TIESAS PROCESA IZSPĒLE CILVĒKTIESĪBAS

Latvijas Republikas atbilde uz Sofijas Grāmatiņas pieteikumu Eiropas Cilvēktiesību tiesai par Eiropas Cilvēktiesību Konvencijas 6.panta pārkāpumu, kā arī konvencijas 8.pantu kopsakarā ar konvencijas 14.pantu pārkāpumu.

In custodia iustitiae

Rīga, 2024

SATURA RĀDĪTĀJS

BŪTISKO FAKTU IZKLĀSTS	3
KĀZUSA ANALĪZES KOPSAVILKUMS	4
PAR PRASĪBAS PIENĒMAMĪBU IZSKATĪŠANAI.....	5
Lietas pieņemamības kritērijs Konvencijas 34. un 35. panta ietvarā	5
Par Konvencijas 6.panta pirmās daļas pārkāpumu	10
Konvencijas 6.panta pirmās daļas piemērojamība.....	11
Konvencijas 6.panta pirmās daļas pārkāpums.....	12
PAR KONVENCIJAS 14.PANTA PĀRKĀPUMU KOPSAKARĀ AR 8.PANTA PĀRKĀPUMU	15
Konvencijas 14.panta un 8.panta piemērojamība	16
Konvencijas 8.panta pārkāpums kopsakarā ar 14.pantu	18
NORMATĪVO AKTU UN IZMANTOTĀS LITERATŪRAS SARAKSTS.....	24

BŪTISKO FAKTU IZKLĀSTS

No lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka Sofija Grāmatiņa (turpmāk - **Pieteicēja**) strādājot SIA "Veismīgi juridiskie risinājumi" (turpmāk – **Darba vieta**) un uzzinot par izsludināto konkursu vecākā jurista vakancei, tam pieteicās. Augsta riska grūtniecības dēļ Pieteicēja vairākkārt ņēma slimības lapas, par kavējumu iemeslu informējot personālvadības speciālisti. Priekšnieks Valdis Bargais sāka bažīties par Pieteicējas neregulāro darba apmeklējumu. Kolēģes Zaigas Zariņas dzirdētie priekšnieka komentāri - ar vīriešiem vieglāk strādāt nekā sievietēm - tās pastiprināja. Noslēdzošajā konkursa kārtā tika Pieteicēja un Valda Bargā draugs Māris Censonis. Konkursā uzvarēja Māris Censonis. Tomēr abi kandidāti bijuši ar dažādu izglītības līmeni un pieredzi. Pieteicēja, jutusies diskriminēta, devās uz konsultāciju Tiesībsarga birojā. Pieteicēja saskaņā ar Darba likuma 7.pantu, 29.panta pirmo un astoto daļu vērsās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā (turpmāk – **Pirmās instances tiesa**) ar prasības pieteikumu pret Darba vietu par diskrimināciju dzimuma dēļ, lūdzot piespriest viņai par labu 3000 EUR kompensāciju par morālo kaitējumu.

Darba vieta skaidroja, ka konkursa dalībnieki vērtēti vienlīdzīgi, uzsverot, ka priekšroka dota tam, kurš spējīgs doties komandējumos un strādāt ārpus darba laika. Tomēr pēc Darba vietā izmantotās aplikācijas "DeskTime" darba laika uzskaites sistēmas (turpmāk – **Aplikācija**) datiem, tas būtu izaicinājums Pieteicējai. Pirmās instances tiesa noraidīja sūdzību. Pieteicēja vērsās ar apelācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā (turpmāk – **Apelācijas instances tiesa**), norādot, ka Pirmās instances tiesa neizvērtēja būtiskus apstākļus, vienlaikus tikai apelācijas instances tiesā lūdza pieaicināt liecinieci Zaigu Zariņu, kas apstiprinātu informāciju par Valda Bargā iepriekš pausto uzskatu. Apelācijas instances tiesa sūdzību noraidīja, jo Pieteicējas minētie apstākļi nenorādot uz diskrimināciju, noraidot arī lūgumu pieaicināt liecinieci. Savukārt Augstākās tiesas Senāts (turpmāk - **Kasācijas instances tiesa**) Pieteicējas kasācijas sūdzību noraidīja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2.punktu.

Pieteicēja vērsās ar sūdzību Eiropas Cilvēktiesību tiesā (turpmāk – **ECT**), norādot uz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta pārkāpumu, kā arī Konvencijas 8.panta pārkāpumu kopsakarā ar Konvencijas 14.pantu. Savukārt Latvijas Republikas valdība (turpmāk – **Atbildētājs**) norādīja, ka nacionālās tiesas izvērtējušas visus lietas faktus, lai secinātu - diskriminācija nav notikusi.

KĀZUSA ANALĪZES KOPSAVILKUMS

- [1] Atbildētājs uzskata, ka prasība nav pieņemama izskatīšanai ECT Konvencijas 35.panta pirmās daļas izpratnē. ECT noteiktais lietu pieņemamības kritērijs nav apmierināts, proti, Pieteicējs nav izsmēlis efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli nacionālā līmenī.
- [2] Atbildētājs neuzskata, ka Pieteicējas Darba vieta viņu ir diskriminējusi dzimuma dēļ, uzsverot, ka pēc lietas apstākļiem un sniegtajiem paskaidrojumiem secināms, ka amata konkursā visi kandidāti vērtēti vienlīdzīgi. Turklāt izvēle par labu otram kandidātam notikusi objektīvi, izvērtējot kritērijus - iespēja doties komandējumos un pieejamība ārpus darba laika -, pēc kuriem Darba vieta noteikusi, kuriem kandidātiem būtu dodama priekšroka.
- [3] Atbildētājs norāda, ka nav noticis Konvencijas 6.panta pārkāpums, jo nacionālās tiesas pieņēma un izskatīja abu pušu pierādījumus, Darba vietas liecinieks tika uzklausts pamatoti un Pieteicējas personīgo datu izmantošana nepārkāpa viņas tiesības.
- [4] Turklāt Atbildētājs uzskata, ka Konvencijas 8.pants kopsakarā ar Konvencijas 14.pantu nav pārkāpts, jo Atbildētājs Pieteicējai ir nodrošinājis visus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, tostarp aicinājis vērsties arī citā kompetentā tiesību aizsardzības iestādē, kā, piemēram, Datu valsts inspekcijā, un personas datu apstrādei bija legītīms mērķis.

PAR PRASĪBAS PIENĒMAMĪBU IZSKATĪŠANAI

Lietas pieņemamības kritērijs Konvencijas 34. un 35.panta ietvarā

- [1] Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk - **Konvencija**) 34.pants nosaka, ka ikviena fiziska vai juridiska persona, personu grupa vai nevalstiska organizācija var iesniegt sūdzību ECT, ja tā uzskata, ka kāda no Konvencijas dalībvalstīm ir pārkāpusi Konvencijas vai tās papildprotokolos garantētās tiesības.¹ Līdz ar to, lai vērstos ECT, Pieteicēja sūdzībai ir jāatbilst diviem nosacījumiem, proti, sūdzībai ir jāiekļaujas vienā no šā panta minētajām personu kategorijām un jāspēj pierādīt, ka attiecībā pret pieteicēju ir pārkāptas Konvencijas vai tās papildprotokolos garantētās tiesības.²
- [2] No lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka Pieteicēja vērsās ECT, pamatojot savu sūdzību ar argumentiem, ir pārkāpts Konvencijas 6.pants³, tiesvedībā pieļaujot vairākus procesuālus pārkāpumus. Kā arī atbilstoši pieteikumā ECT norādītajam, Pieteicēja uzskata, ka ir noticis Konvencijas 8. un 14.panta pārkāpums, Atbildētājam neizpildot savu pozitīvo pienākumu, proti, nenodrošinot Pieteicējas tiesību aizsardzību darba tirgū.⁴ Tādēļ secināms, ka sūdzība ietilpst Konvencijas 34.panta tvērumā.
- [3] Lai pieņemtu lēmumu par prasības pieņemamību izskatīšanai ECT, ir jāņem vērā Konvencijas 35.pants, kas noteic lietu pieņemamības kritērijus, kas ir savstarpēji saistīti. Konvencijas 35.panta pirmā daļa noteic, ka ECT izskata lietu vienīgi tad, ja ir izsmeltas visas nacionālās apstrīdēšanas vai pārsūdzības iespējas un ja sūdzība ir iesniegta četru mēnešu laikā, skaitot no dienas, kad ticis pieņemts galīgais lēmums minētajā lietā.⁵ Atbildētājs norāda, ka lietā nav strīda par četru mēnešu termiņa ievērošanu.
- [4] Pieteicēja saskaņā ar Darba likuma 7.pantu un 29.panta pirmo un astoto daļu vērsās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar prasības pieteikumu pret Darba vietu par diskriminējošu attieksmi dzimuma dēļ darba vietā un tās jaunā amata konkursā.

---

¹ Ārlietu ministrija. Sūdzības iesniegšana Eiropas Cilvēktiesību tiesā. 16.08.2021. Pieejams: <https://www.mfa.gov.lv/lv/sudzibas-izskatisana-eiropas-cilvektiesibu-tiesa>

² ECT 2013.gada 7.novembra spriedums lietā Vallianatos un citi pret Grieķiju (iesnieguma nr. 29381/09; 32684/09), 47.rindkopa.

³ Kāzuss [9].

⁴ Kāzuss [9].

⁵ Eiropas Cilvēktiesību konvencija. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_lav

Darba vieta kā vienu no pierādījumiem tiesā iesniedza darba vietā izmantotās Aplikācijas darba laika uzskaites sistēmas datus, norādot, ka tās izmantošana ir atrunāta darba līgumā, lai veiktu darba uzskaites analīzi, kas var tikt izmantota kā kritērijs, veicot darbinieku ikgadējo novērtēšanu.⁶ Tostarp tika pievienoti dati no sejas atpazīšanas sistēmas, lai pamatotu argumentu par to, ka vecākā jurista amata konkursa kritēriju izvērtēšana attiecībā pret pieteicēju kā amata kandidāti bijuši godīgi izvērtēti, jo daļēja neatbilstība kritērijam par pieejamību darba uzdevumiem Pieteicējai var tikt pierādīta ar darba vietā pieejamiem datiem par Pieteicējas esamību darba vietā un lietderīgu darba laika izmantošanu. Ar 2020. gada 16. oktobra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu Pieteicējas sūdzība tika noraidīta, uzskatot, ka SIA "Veiksmīgi juridiskie pakalpojumi" puses sniegtie argumenti un to pierādījumu klāsts pietiekami pamato diskriminācijas neesamību konkrētajā situācijā.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma⁷ (turpmāk - **CPL**) 92.pantu pierādījums ir katras ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Savukārt saskaņā ar CPL 93.panta pirmo daļu, civilprocesā katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Atbildētājs nepiekrīt Pieteicējas izvirzītajam argumentam, ka par pierādījumu tiesā izmantojot Aplikācijas un sejas atpazīšanas sistēmas datus, nepamatoti tika ierobežotas Pieteicējas tiesības uz privāto dzīvi, jo šajā situācijā tie bija fakti, kas kalpoja Atbildētāja puses tiesisko interešu aizstāvībai. Tie pamatoja Atbildētāja argumentu par Pieteicējas grūtībām attiecībā pret pieejamības kritēriju amata konkursā, nevis diskriminējošu un negodīgu attieksmi, izvērtējot abus kandidātus pēc konkursa kritērijiem. Civilprocesā sacīkstes princips ir cieši saistīts ar pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principu. Šis princips nodrošina savstarpēju pušu līdzsvaru starp lietas dalībniekiem, paredzot, ka katram dalībniekam ir tiesības izklāstīt savus pierādījumus attiecībā uz konkrēto lietu. Lai ievērotu CPL 10.pantā nostiprināto sacīkstes principu, atbildētājam jādod iespēja pierādīt savus iebildumus pret celto prasību.⁸

[6] Arī ECT spriedumā lietā *Dombo Beheer B.V. pret Nīderlandi*, tiesa norādīja, ka katrai pusei jābūt nodrošinātai iespējai iesniegt paskaidrojumus un pierādījumus, lai nepieļautu tādu situāciju, ka viena puse lietā tiek nostādīta labvēlīgākā stāvoklī nekā

---

⁶ Kāzuss [6].

⁷ Civilprocesa likums. Latvijas Vēstnesis, 1999. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/50500-civilprocesa-likums>

⁸ Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 29.oktobra spriedums lietā Nr. SKC-386, [8]

otra.⁹ Turklāt apelācijas instance uzsvēra, ka, ja Pieteicēja uzskata, ka ir veikta nepamatota personas datu apstrāde, tai ir tiesības vērsties Datu valsts inspekcijā (turpmāk - **Inspekcija**) ar sūdzību, taču Pieteicēja šo tiesību nav izlietojusi.

[7] Daudzas tiesu sistēmas saskaras ar arvien pieaugošu noslodzi, un tiesu pieejamība var būt dārga.¹⁰ Tiesu pieejamība plašākā izpratnē var ietvert iestādes, kas veicina līdztiesību, administratīvās iestādes un iestādes, kas nav tiesu iestādes, bet kas izskata diskriminācijas jautājumus, datu aizsardzības iestādes, valstu cilvēktiesību iestādes (VCI), Tiesībsarga, darba inspekcijas un specializētas tiesas. Eiropas Savienības (turpmāk - **ES**) valstis, tostarp Latvija, izveidoja dažas no šādām iestādēm saskaņā ar specifiskām ES tiesību aktu prasībām — piemēram, valsts datu aizsardzības iestādes — saskaņā ar Datu aizsardzības direktīvu.¹¹ Tiesai pielīdzināmas procedūras, kas ierosinātas iestādēs, kuras nav tiesu iestādes, var pieteicējiem nodrošināt ātrākas, neformālākas un lētākas alternatīvas.¹² Inspekcija ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas ir datu uzraudzības iestāde datu regulas izpratnē un pilda datu regulā un šajā likumā noteiktos uzdevumus datu apstrādes jomā.¹³ Pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību par 2020. gada 16. septembra spriedumu Apelācijas instances tiesā, norādot, ka Pirmās instances tiesa nav pietiekami izvērtējusi apstākļus, kas norāda uz Pieteicējas diskrimināciju dzimuma dēļ. Pieteicēja akcentēja arī uz Pirmās instances tiesas nepieļaujamo rīcību, spriedumā izmantojot otras puses iesniegtos, viņasprāt, nelikumīgi iegūtos pierādījumus, kā arī lūdza apelācijas instancē pieaicināt liecinieci Zaigu Zariņu, kas apstiprinātu informāciju par Valda Bargā iepriekš paustajiem komentāriem.

[8] Saskaņā ar CPL visiem tiesā iesniegtajiem pierādījumiem jābūt iegūtiem likumīgā ceļā, tomēr tiesas process nav automātiski uzskatāms par netaisnīgu tādā gadījumā, ja pat

---

⁹ Satversmes tiesas 2010.gada 17.maija spriedums lietā Nr. 2009-93-01, sk. Arī ECT 1993.gada 27.oktobra spriedumu lietā *Dombo Beheer B.V. pret Nīderlandi*, 33.punkts

¹⁰Strupiņš A. *Tiesu sistēma ir dārga, tāpēc mums ir pienākums darbināt to efektīvi*. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Biļetens NR.27/2023, 52.lpp. Pieejams: https://www.at.gov.lv/bulletin-publication-files/AT_BILETENS27_WEB.pdf

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, OV 1995 L 281 (Datu aizsardzības direktīva). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/ALL/?uri=CELEX%3A31995L0046>

¹² Rokasgrāmata par Eiropas tiesībām saistībā ar tiesu iestāžu pieejamību. Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra un Eiropas Padome, 2016. 50.lpp. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Handbook_access_justice_LAV

¹³ Fizisko personu datu apstrādes likums. Latvijas Vēstnesis, 2018. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/300099-fizisko-personu-datu-apstrades-likums>

kāds pierādījums būtu iegūts, pārkāpjot personas tiesības (tādas kā tiesības uz privāto dzīvi vai korespondences noslēpumu). Tiesa būtu izvērtējusi šāda potenciāla pārkāpuma ietekmi uz personas tiesībām un tiesas procesu kopumā.¹⁴

[9] Spriedumā tiesa uzsvēra, ka iepriekš Pieteicējas izteiktais lūgums pieaicināt liecinieci Zaigu Zariņu lietā tika noraidīts, jo agrāki notikumi un baumas neietekmēja darba konkursa norisi un apelācijas instances tiesā jauni pierādījumi ir iesniedzami tikai izņēmuma gadījumos, ko Pieteicēja nav pienācīgi pamatojusi. CPL tiesību normu sistēma ir vērsta uz to, lai visi prasītāja argumenti un pierādījumi, kā arī atbildētāja iebildumi un tos pamatojošie pierādījumi būtu noskaidroti jau Pirmās instances tiesā. Tādēļ nav pieļaujama ne tikai apelācijas sūdzības grozīšana vai papildināšana pēc apelācijas sūdzības iesniegšanai paredzētā termiņa notecēšanas, bet arī jaunu pierādījumu iesniegšana apelācijas instances tiesā. Tiesai nav pienākuma aicināt pilnīgi visus kādas puses lieciniekus, nepastāvot objektīviem, attaisnojošiem iemesliem, kuru dēļ šie pierādījumi netika iesniegti Pirmās instances tiesā.¹⁵ Tādā veidā apelācijas instance, kuras uzdevums ir pārbaudīt Pirmās instances tiesas sprieduma likumību, saglabā savu kontroles funkciju, vērtējot Pirmās instances tiesā iesniegtos pierādījumus. Tādējādi secināms, ka likumdevēja centieni sakārtot pierādījumu iesniegšanas savlaicīguma jautājumu vienlaicīgi pozitīvi paredz iespējas godprātīgajam lietas dalībniekam izmantot savas tiesības uz savas patiesības pierādīšanu.¹⁶ Pēc Pieteicējas apelācijas sūdzības ar 2021. gada 25. jūlija spriedumu Rīgas apgabaltiesas Civillietu kolēģija atstāja Pirmās instances tiesas spriedumu negrozītu. Pieteicēja iesniedza arī kasācijas sūdzību.

[10] Ar Augstākās tiesas Senāta (turpmāk - **Kasācijas instances tiesa**) Civillietu departamenta 2022. gada 3. janvāra rīcības sēdes lēmumu tika nolemts atteikt pieņemt kasācijas sūdzību, pamatojoties uz CPL 464.¹panta otrās daļas 2.punktu. Augstākā tiesa norādīja, ka nav acīmredzama pamata uzskatīt, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertais lietas iznākums ir nepareizs un ka izskatāmajai lietai ir būtiska nozīme vienotas tiesu prakses nodrošināšanā vai tiesību tālākveidošanā. No CPL tiesiskā

---

¹⁴<https://www.cilvektiesibugids.lv/lv/temas/taisniga-tiesa/civilprocess/procesualas-garantijas/pieradijumi> [skatīts: 24.03.2024.]

¹⁵ Latvijas Republikas Senāta 2021. gada 21. jūlija rīcības sēdes lēmums Lieta Nr. C30803519, SKC-925/2021, Latvijas Vēstnesis, 2021.

¹⁶Ose D. Pierādījumi un pierādīšana civilprocesā. Promocijas darbs. Latvijas Universitāte, 2012, 107.lpp. Pieejams: https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/5139/23437-Daina_Ose_2013.pdf?sequence=1

regulējuma izriet, ka likumdevējs lielāku nozīmi kasācijas tiesvedībā piešķīris publiski tiesiskajām interesēm. Kasācijas instances tiesa neizspriež lietas dalībnieku strīdu, bet tikai pārbauda tiesību normu piemērošanas pareizību, tādēļ tajā izšķiroša nozīme nav pušu interesēm. Lai tiesnešu kolēģija pieņemtu lēmumu par kasācijas tiesvedības ierosināšanu, tai vajag konstatēt, ka tas nepieciešams publisko interešu aizsardzībai.¹⁷ Šajā gadījumā nebija uzskatāms, ka konkrētajā lietā publisko interešu aizsardzība spētu prevalēt lietas dalībnieku interesēm. Turklāt Atbildētājs atkārtoti uzsver, ka nacionālā tiesa jau ir izvērtējusi visus lietas faktus, lai nonāktu pie secinājuma, ka diskriminācija nav notikusi.

[11] Tādējādi Atbildētājs uzskata, ka Konvencijas 35.panta pirmajā daļā ECT noteiktais lietu pieņemamības kritērijs ir apstrīdams, jo Pieteicēja nav izsmēlusi visus sev pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus, tostarp devusies ar datu aizsardzības iespējamo pārkāpumu kompetentajā iestādē. No tā secināms, ka sūdzība par Konvencijas 6.panta pārkāpumu un Konvencijas 8.panta pārkāpumu kopsakarā ar Konvencijas 14.pantu par izskatīšanu ECT ir apstrīdama.

Atbildētājs apstrīd Pieteicējas tiesības celt prasību ECT

---

¹⁷ Satversmes tiesas 2020.gada 16.jūlija spriedums lietā Nr. 2019-23-01, 9.lpp.

Par Konvencijas 6.panta pirmās daļas pārkāpumu

[12] No Konvencijas 6.panta izriet ikvienas personas tiesības uz taisnīgu tiesu, vienlaikus nodrošinot arī tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā ar likumu izveidotā tiesā.¹⁸ Arī Satversmes 92.pants paredz šādas tiesības, nosakot, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.¹⁹ Tiesības uz taisnīgu tiesu ir uzskatāmas par cilvēka pamattiesību, kas ir nepieciešamas citu pamattiesību īstenošanai.²⁰ Jēdziens “*taisnīga tiesa*” ietver divus svarīgus aspektus, proti, “*taisnīga tiesa*” kā neatkarīga tiesu varas institūcija, kas izskata lietas, un “*taisnīga tiesa*” kā pienācīgs, tiesiskai valstij atbilstošs process, kurā lieta tiek izskatīta.²¹

[13] Tiesai, izskatot lietas, jāievēro vairāki principi, kas ne vien veido tiesību uz taisnīgu tiesu izpratni, bet arī tikai šo visu principu ievērošanas rezultātā var tikt īstenotas tiesības uz taisnīgu tiesu.²² Šādi principi ir tiesu neatkarība, objektivitāte, sacīkstes princips, pušu līdztiesības princips un tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu.

[14] Tiesības uz taisnīgu tiesu un no tām izrietošie principi nav absolūti un nepieciešamības gadījumos tie var tikt ierobežoti tiktāl, ciktāl tie netiek atņemti pēc būtības.²³ Piemēram, ja katram cilvēkam tiktu ļauts pārsūdzēt visus tiesas nolēmumus, tas pārmērīgi noslogotu tiesu sistēmu un ierobežotu citu cilvēku tiesības uz taisnīgu tiesu.²⁴ Lai personas pamattiesības varētu ierobežot ir jāatbild uz vairākiem jautājumiem, proti, pirmkārt, vai ierobežojumi ir noteikti ar pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu, otrkārt, vai šādiem ierobežojumiem ir leģitīms mērķis, treškārt, vai šādi ierobežojumi ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, un, ceturtkārt, vai ierobežojums atbilst samērīguma principam.²⁵ Ja uz visiem jautājumiem ir sniegta apstiprinoša atbilde, tad secināms, ka

¹⁸ Eiropas Cilvēktiesību konvencija. Parakstīta Romā 04.11.1950. [aplūkots 31.03.2024.].

¹⁹ Latvijas Republikas Satversme: LV likums. Pieņemts 15.02.1922. [aplūkots 31.03.2024.].

²⁰ Čepāne I. Tiesības uz taisnīgu tiesu kā personas pamattiesības. Pieejams: Žurnāls: Tiesības uz taisnīgu tiesu kā personas pamattiesības – Jurista Vārds (lanet.lv) [aplūkots 31.03.2024.].

²¹ Satversmes tiesas 26.03.2020. Spriedums lietā Nr.2019-15-01, 9.rindkopa. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2019/08/2019-15-01_Spriedums-1.pdf [aplūkots 31.03.2024.].

²² Guide on Article 6 - Right to a fair trial (civil limb). Pieejams: Guide on Article 6 - Right to a fair trial (civil limb) (coe.int) [aplūkots 31.03.2024.].

²³ Satversmes tiesas 26.11.2002. spriedums lietā Nr.2002-09-01, secinājumu pirmās daļas 2.rindkopa. Pieejams: Spriedums (tiesa.gov.lv) [aplūkots 31.03.2024.].

²⁴ Čepāne I. Tiesības uz taisnīgu tiesu kā personas pamattiesības. Pieejams: Žurnāls: Tiesības uz taisnīgu tiesu kā personas pamattiesības – Jurista Vārds (lanet.lv) [aplūkots 31.03.2024.].

²⁵ Satversmes tiesas 06.11.2003. spriedums lietā Nr.2003-10-01. Pieejams: Par Civilprocesa likuma 83. panta 4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam (likumi.lv) [aplūkots: 31.03.2024.].

ierobežojums ir tiesisks, taču, ja uz kaut vienu no šiem jautājumiem atbilde ir noraidoša, tad tiesību uz taisnīgu tiesu ierobežošana ir bijusi prettiesiska.

Konvencijas 6.panta pirmās daļas piemērojamība

[15]Konkrētajā strīdā Pieteicēja skaidro, ka viņas tiesības uz taisnīgu tiesu ir pārkāptas, pamatojoties uz Konvencijas 6.panta pirmo daļu. Lai noskaidrotu, vai konkrētajā strīdā ir noticis Konvencijas 6.panta pārkāpums, ir jāsalīdzina lietas faktiskie apstākļi ar Konvencijas 6.panta izvirzītajiem taisnīgas tiesas kritērijiem.²⁶ Laika gaitā ECT savā praksē ir izvirzījusi vairākus kritērijus, kuru izvērtējot var secināt vai konkrētajā lietā ir piemērojams Konvencijas 6.pants.²⁷

[16]No pirmā ECT izvirzītā kritērija izriet, ka starp pieteicēju un atbildētāju ir jābūt strīdam. Kā ECT skaidroja lietā *Alavendyan pret Armēniju*, Konvencijas 6.pants neattiecas uz bezstrīdus kārtību.²⁸ Konkrētajā gadījumā starp Pieteicēju un Atbildētāju ir strīds par Pieteicējas tiesību pārkāpumu Konvencijas 6.panta ietvaros. Pieteicēja uzskata, ka šāds pārkāpums radies, jo Apelācijas instances tiesa atteicās noplatināt Pieteicējas liecinieku, Pirmās instances tiesa neizvērtēja visus lietas apstākļus, kas tieši norāda uz Pieteicējas diskrimināciju dzimuma dēļ, Pirmās instances tiesa kā pierādījumu izmantoja Aplikācijas un sejas atpazīšanas sistēmas datus.²⁹

[17]No otrā ECT izvirzītā kritērija izriet, ka strīdam ir jābūt vitālam. Lietā *Cipolletta pret Itāliju* ECT norādīja, ka strīds par tiesību ir uzskatāms par vitālu gadījumā, kad tiek ietekmēta arī pašu tiesību īstenošana un īstenošanas apjoms jeb, cik lielā mērā tika ierobežota un traucēta tiesību īstenošana.³⁰ Pieteicēja skaidro, ka Pirmās instances tiesa nav vērtējusi būtiskus apstākļus, kas norādīja uz Pieteicējas diskrimināciju dzimuma dēļ, tiesa sniegusi vien vispārīgus vērtējumus, paužot viedokli, ka darba devējs izvirzījis tikai pamatotas prasības, tostarp Pieteicēja vērsusi uzmanību, ka tiesai nepieņemot Pieteicējas liecinieku, tika pārkāptas Pieteicējas tiesības uz taisnīgu tiesu.³¹

---

²⁶ Guide on Article 6 - Right to a fair trial (civil limb). Pieejams: Guide on Article 6 - Right to a fair trial (civil limb) (coe.int) [aplūkots 31.03.2024.].

²⁷ ECT 15.03.2022. spriedums lietā Grzęda pret Poliju (iesnieguma Nr.43572/18), 257.-259.rindkopa.

²⁸ ECT 24.08.201. spriedums lietā Alavendyan pret Armēniju (iesnieguma Nr.4523/04), 35.rindkopa.

²⁹ Kāzuss [9.].

³⁰ ECT 11.01.2018. spriedums lietā Cipolletta pret Itāliju (iesnieguma Nr.38259/09), 31.rindkopa.

³¹ Kāzuss [8., 9.].

[18] Trešais kritērijs, ko ECT ir izvirzījusi, nosaka, ka strīdam ir jāaizskar kādas personas tiesība. Lietā *Károly Nagy pret Ungāriju* ECT norādīja, ka tiesībām, par kurām ir strīds, ir jābūt atzītām valsts tiesību aktu ietvaros, neatkarīgi no tā, vai tādu tiesību Konvencija aizsargā vai neaizsargā.³² Pieteicēja uzskata, ka, Pirmās instances tiesai pieņemot Darba vietas iesniegtos Aplikācijas un sejas atpazīšanas sistēmas datus un, Apelācijas instances tiesai nepieņemot Pieteicējas liecinieku, tika pārkāptas Pieteicējas tiesības uz taisnīgu tiesu, ko aizsargā Satversmes 92.pants un Konvencijas 6.pants.

[19] Ceturtais kritērijs, ko ECT izvirzīja, nosaka, ka tiesvedības rezultātam strīdus lietā ir tieši jāaizskar personas tiesības, kuras var kategorizēt kā "civiltiesiskas". Kā ECT norādīja lietā *Naït-Liman pret Šveici* - strīda pamatā esošajām tiesībām jābūt "civiltiesiskām" Konvencijas izpratnē. Tas, vai konkrētās tiesības ir "civiltiesiskas", ir nosakāms gan pēc to materiālās nozīmes, gan pēc tā, kādas sekas tās rada nacionālo tiesību aktu ietvaros.³³ ECT arī izcēla, ka nozīme ir tam, kāda veida attiecības ir starp konfliktējošajām pusēm un uz kāda likuma pamata ir veidotas šīs attiecības.³⁴ No lietas apstākļiem izriet, ka starp Pieteicēju un Atbildētāju ir civiltiesiskas attiecības, un Pieteicēja uzskata, ka tika aizskartas gan Pieteicējas tiesības, kas izriet no Darba likuma 7.panta un 29.panta pirmās daļas, gan Pieteicējas pamattiesības, kas ir noteiktas Konvencijā, proti, tiesības uz taisnīgu tiesu.

Lietas faktiskie apstākļi ietilpst Konvencijas 6.panta pirmās daļas tvērumā.

Konvencijas 6.panta pirmās daļas pārkāpums

[20] Pieteicēja uzskata, ka viņas tiesības uz taisnīgu tiesu tika pārkāptas, jo, pirmkārt, Pirmās instances tiesa nav vērtējusi lietas apstākļus, kas tieši norāda uz Pieteicējas diskrimināciju dzimuma dēļ, tai skaitā nav izvērtējusi visas vecākā jurista amata kandidāta prasības, kas tieši norāda uz diskrimināciju. Otrkārt, Pirmās instances tiesa kā pierādījumu izmantoja Aplikācijas un sejas atpazīšanas sistēmas datus, kas pārkāpj Vispārīgo datu aizsardzības regulu un iet pret darba līgumā ietvertajiem noteikumiem. Treškārt, Apelācijas instances tiesa atteicās noplatināt vienu no Pieteicējas lieciniecēm.

---

³² ECT 14.09.2017. spriedums lietā *Károly Nagy pret Ungāriju* (iesnieguma Nr.56665/09), 60.-61.rindkopa.

³³ ECT 15.03.2018. spriedums lietā *Naït-Liman pret Šveici* (iesnieguma Nr.51357/07), 106.rindkopa.

³⁴ ECT 19.09.2017. spriedums lietā *Regner pret Čehijas Republiku* (iesnieguma Nr.35289/11), 120.-122.rindkopa.

[21] Vispirms ir jānorāda, ka viens no aspektiem, kas izriet no jēdziena “*taisnīga tiesa*”, ir neatkarīga tiesu varas institūcijas, kas ir kompetenta lietas izskatīšanai.³⁵ Arī ECT lietā *Guðmundur Andri Ástráðsson pret Islandi* norādīja, ka tiesu tās materiālajā nozīme raksturo tās funkcija, kas ir kompetencē esošo jautājumu noteikšana, balstoties uz tiesību normām, un lēmumu pieņemšana noteiktā kārtībā.³⁶ Šis kritērijs Latvijā ir nostiprināts likumā “Par tiesu varu”, un visu instanču tiesas Latvijā ir veidotas balstoties uz šo likumu. Šis likums nosaka un nodrošina tiesas un tiesnešu kompetenci, ļaujot viņiem pieņemt lēmumus par strīdīgiem jautājumiem.

[22] Konkrētajā situācijā Pirmās instances tiesai un Apelācijas instances tiesai bija tiesības pieņemt lēmumus Pieteicējas strīdā. No lietas apstākļiem izriet, ka Pirmās instances tiesas lēmums tika pieņemts balstoties uz abu pušu - gan Pieteicējas, gan Darba vietas - iesniegtajiem pierādījumiem, tādā veidā arī nodrošinot starp pusēm pušu līdztiesības principu un sacīkstes principu. Kā norādīja ECT lietā *Morel pret Franciju*, nav nozīmes tam, ka tiesnesis jau ir veicis jebkāda veida izpēti par strīda tēmu, galvenais ir tas, ka materiālu analīze tiek veikta arī sprieduma taisīšanas brīdī un ka tā tiek veikta balstoties uz tiesā sniegtajiem pierādījumiem un argumentiem.³⁷ No lietas apstākļiem neizriet tas, ka Pirmās instances tiesa nebūtu pieņēmusi kādu no Pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem un ka tiesas lēmums tika pieņemts, neizskatot abu pušu iesniegtos pierādījumus.

[23] Savukārt Apelācijas instances tiesas lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz jau pieejamo informāciju. Kā secināja Latvijas Republikas Augstākā tiesa spriedumā lietā SKA-430/2002, liecinieku liecības nav izslēdzamas no pierādīšanas līdzekļiem, bet tās jānovērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām.³⁸ No šī ir secināms, ka liecinieku liecība ir uzskatāma par pierādījumu tiesā un Apelācijas instances tiesa uzklaustīja Darba vietas liecinieku pamatojoties uz CPL 430.panta ceturto daļu,³⁹ taču, noraidot Pieteicējas liecinieku, tiesa sniedza paskaidrojumu sava, lēmumam. ECT lietā

---

³⁵ Satversmes tiesas 26.03.2020. Spriedums lietā Nr.2019-15-01, 9.rindkopa. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2019/08/2019-15-01_Spriedums-1.pdf [aplūkots 02.04.2024.].

³⁶ ECT 01.12.2020. spriedums lietā *Guðmundur Andri Ástráðsson pret Islandi* (iesnieguma Nr.26374/18), 219.-222.rindkopa.

³⁷ ECT 18.10.2000. spriedums lietā *Morel pret Franciju* (iesnieguma Nr.34130/96), 45.rindkopa.

³⁸ Augstākās tiesas lēmums lietā 11.09.2002. spriedums lietā SKC-430/2002. Grām.: Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedumi un lēmumi, 2002, 612.-615.lpp.

³⁹ Civilprocesa likums: LV likums. Pieņemts 14.10.1998. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/50500-civilprocesa-likums>. [aplūkots 12.04.2024.].

García Ruiz pret Spāniju norādīja, ka Konvencijas 6.pants nosaka tiesām pienākumu pamatot savus lēmumus, taču tas nenozīmē, ka uz katru argumentu tiesai ir jāsniedz detalizēta atbilde.⁴⁰ Noraidot Pieteicējas liecinieku, Apelācijas instances tiesa pamatoja savu lēmumu, ko arī ECT lietā *Carmel Saliba pret Maltu* norādīja, kā nepieciešamību gadījumos, kad tiek noraidīts lūgums pieaicināt liecinieku.⁴¹

[24]Pieteicēja arī argumentēja, ka Aplikācijas un sejas atpazīšanas sistēmas dati, ko Pirmā instances tiesa izmantoja kā pierādījumus, pārkāpj Vispārīgo datu aizsardzības regulu un ir pretrunā darba līgumā ietvertajiem noteikumiem. Pamatojoties uz lietas faktiskajiem apstākļiem, Pieteicēja piekrita šādai datu apstrādei, parakstot līgumu. Pieteicējas personīgie dati tika ievākti uzņēmuma likumīgajām interesēm, proti, konfidencialās informācijas aizsargāšanai un darba uzskaites analīzei, par ko Pieteicēja bija informēta. Kā skaidroja Latvijas Republikas Augstākā tiesa spriedumā lietā SKA-20/2018, fizisko personu datu apstrāde un izsniegšana trešajām personām ir pieļaujama gadījumos, kad nepieciešams īstenot trešo personu leģitīmās intereses. Tiesa arī atzina, ka interesi var uzskatīt par leģitīmu, ja tā ir tiesiska, pietiekami skaidra un atbilst skaidrai un nepārprotamai vajadzībai.⁴² Ir secināms, ka Darba vieta Pieteicējas datus izmantoja savu leģitīmo interešu īstenošanai, jo Darba vieta vēlējās aizstāvēt savas tiesības uz pierādījumu iesniegšanu tiesā un savu interešu aizstāvēšanu. Tādēļ, var secināt, ka Pieteicējas personīgie dati, kas tika izmantoti kā pierādījums tiesā, nebija izmantoti pretēji Vispārīgās datu aizsardzības regulai.

Tādejādi ir secināms, ka nav noticis Konvencijas 6.panta pārkāpums.

---

⁴⁰ ECT 21.01.1999. spriedums lietā *García Ruiz pret Spāniju* (iesnieguma Nr.30544/96), 26.rindkopa.

⁴¹ ECT 24.04.2017. spriedums lietā *Carmel Saliba pret Maltu* (iesnieguma Nr.24221/13), 69.-70.rindkopa.

⁴² Augstākās tiesas 31.10.2018. spriedums lietā SKA-20/2018.

PAR KONVENCIJAS 14.PANTA PĀRKĀPUMU KOPSAKARĀ AR 8.PANTA PĀRKĀPUMU

[25] Konvencijas 8.pants paredz, ka, pirmkārt, ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un sarakstes neaizskaramību un, otrkārt, publiskās institūcijas nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumus, kas ir paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts vai sabiedrisko drošību vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.⁴³ Lai piemērotu Konvencijas 8.pantu pieteicējai ir jāpierāda, ka viņas sūdzība ietilpst vismaz vienā no četrām interešu kategorijām: privātā dzīve, ģimenes dzīve, dzīvoklis un korespondence.⁴⁴ ECT lietā *S. un Marper pret Apvienoto Karalisti* ir interpretējusi Konvencijas 8.pantu un norādījusi, ka tiesības uz privāto dzīvi tvērumā ietilpst arī personas tiesības uz savu datu aizsardzību.⁴⁵ Konkrētajā situācijā Pieteicēja pieteikumā skaidro, ka viņas personas datu nelikumīga apstrāde, kuras rezultātā viņa netika pieņemta darbā vecākā jurista amatā, ir radījusi Konvencijas 8.panta kopsakarā ar 14.panta pārkāpumu.⁴⁶

[26] Konvencijas 14.pantā ir noteikts, ka Konvencijā minēto tiesību un brīvību īstenošana ir nodrošināma bez jebkādas diskriminācijas, neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, valodas, ticības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, valstiskās vai sociālās izcelsmes, piederības kādai nacionālajai minoritāti, mantiskā stāvokļa, dzimšanas vai jebkura cita stāvokļa.⁴⁷ Kā ir norādījusi ECT lietā *Inze pret Austriju*, tad Konvencijas 14.pants tiek skatīts kopsakarā ar citu Konvencijas pantu, kura tiesību vai brīvību īstenošana tiek aizskarta diskriminācijas veidā.⁴⁸ No Pieteicējas iesniegtā pieteikuma var secināt, ka Darba vieta liedza viņai iespēju virzīties uz vecākā jurista amatu, pamatojoties uz

---

⁴³ 2012. gada 7. februāra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums [Lielā palāta] lietā *Axel Springer AG* pret Vāciju, 39954/08 87. punkts

⁴⁴ Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/guide_art_8_eng; [skatīts: 08.04.2024.]

⁴⁵ 2008. gada 4. decembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā *S. un Marper* pret Apvienoto Karalisti (virspalāta), 67. punkts

⁴⁶ Kāzuss [9].

⁴⁷ Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-likumi/id/649>

⁴⁸ 1987. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 8695/79 *Inze v. Austria*, 36. rindkopa

seksismu pret sievietēm un aizspriedumiem pret grūtniecēm, kaut arī Atbildētājs nepiekrīt šim argumentam.

Konvencijas 14.panta un 8.panta piemērojamība

[27] ECT lietā *Barbulescu pret Rumāniju* ir piemērojusi Konvencijas 8.pantā ietvertās tiesības uz privāto dzīvi arī attiecībās starp privātiem darba devējiem un viņu darbiniekiem, situācijā, tostarp šajā lietā arī tika vērtēts jautājums par darba devēja ieviestajiem pasākumiem korespondences un citas saziņas uzraudzībai.⁴⁹ Konkrētajā lietā pieteicēja iesniedza pieteikumu pret Darba devēju (privātu uzņēmumu SIA "Veiksmīgi juridiskie risinājumi") par personas datu nelikumīga apstrādi.⁵⁰ Apkopojot iepriekš minēto, var secināt, ka arī konkrētajā lietā ir piemērojams Konvencijas 8.pants.

[28] Tostarp jānorāda, ka, lai arī Darba devējs (SIA "Veiksmīgi juridiskie risinājumi") ir privāts uzņēmums, ECT ir vairākkārt uzsvērusi, ka 8.panta pirmajā daļā minētais jēdziens "privātā dzīve" var kalpot par pamatu indivīda sociālās identitātes attīstībai un līdz ar to arī saikņu veidošanai ar citiem, lai veicinātu savstarpējās attiecības. Tāpēc Konvencijas 8.pantā paredzētā privātās dzīves aizsardzība var attiekties arī uz darbībām, kas notiek privātajā sektorā, piemēram, darba vietā.⁵¹

[29] Pieteicēja apgalvo, ka viņas personas datu nelikumīga apstrāde, kuras rezultātā viņa netika pieņemta darbā vecākā jurista amatā, ir Konvencijas 8.panta pārkāpums.⁵² Pieteicējas datu apstrāde konkrētajā situācijā izpaužas, kā Pieteicējas datu izmantošana no Aplikācijas, lai varētu veikt darbinieku ikgadējo novērtēšanu, kā arī no sejas atpazīšanas sistēmas datu uzkrāšana, lai konstatētu, cikos darbā ierodas gan Pieteicēja, gan arī citi Darba vietas darbinieki. Vienlaikus jānorāda, ka darba līgumā, kas noslēgts starp Pieteicēju un Darba vietu, Pieteicēja ir devusi piekrišanu šādai personas datu apstrādei.⁵³

---

⁴⁹ 2017. gada 5. Septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 61496/08 *Barbulescu v. Romania*, 71. rindkopa

⁵⁰ Kāzuss [9]

⁵¹ 2017. gada 5. Septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 61496/08 *Barbulescu v. Romania*,

⁵² Kāzuss [9].

⁵³ Kāzuss [9].

[30]Analizējot Konvencijas 14.pantu ir būtiski norādīt, ka Konvencijas 14.pants var tikt analizēts tikai kopsakarā ar citu Konvencijas pantu,⁵⁴ jo Konvencijas 14.pants negarantē diskriminācijas aizliegumu izolēti.⁵⁵

[31]Diskriminācijas esamība Konvencijas 14.panta darbības jomā tiek analizēta, izmantojot ECT judikatūrā izstrādātos kritērijus.⁵⁶ Pirmais analizējamais faktors ir "atšķirīgas attieksmes esamība pret personām, kas atrodas analogiskās vai būtiski līdzīgās situācijās, vai atšķirīgas attieksmes neesamība pret personām, kas atrodas būtiski atšķirīgās situācijās". Ja šāda atšķirīga attieksme vai atšķirīgas attieksmes neievērošana bija, objektīvi pamatota, t.i., "vai tā bija vērsta uz leģitīmu mērķi" un "vai izmantotie līdzekļi bija saprātīgi samērīgi ar izvirzīto mērķi".⁵⁷ Atbildētājs turpmāk izvērtēs ECT judikatūrā izstrādātos kritērijus.

[32]Pirmais diskriminācijas analīzes kritērijs ietver iespējamo tiešās vai netiešās diskriminācijas gadījumu, kas varētu būt notikuši konkrētos apstākļos, identificēšanu. Tieša diskriminācija rodas tad, ja salīdzināmā situācijā attieksme pret personu saistībā ar kādu no aizliegtajiem pamatiem ir, bija vai var būt mazāk labvēlīga nekā pret citu personu.⁵⁸ Vienlaikus ECT judikatūrā ir plaši aplūkotas lietas, kas saistītas ar tādām pazīmēm kā dzimums, grūtniecība un veselība.⁵⁹

[33]Pieteicēja apgalvo, ka Darba vieta liedza viņai iespēju virzīties uz vecākā jurista amatu, pamatojoties uz seksismu pret sievietēm un aizspriedumiem pret grūtniecēm.⁶⁰ Atbildētājs nepiekrīt, ka būtu notikusi tiešā diskriminācija, jo Pieteicēja neatrodas salīdzināmā situācijā ar Māri Censoni. Apstākļi, ka Pieteicēja ir grūtniece un tāpēc ir strādājusi kvalitatīvi mazāk nekā Māris Censonis. Šie fakti liecina, ka Pieteicējas un

---

⁵⁴ 1987. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 8695/79 Inze v. Austria, 36. rindkopa

⁵⁵ Guide on Article 14 of the European Convention on Human Rights and on Article 1 of Protocol No. 12 to the Convention. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_14_Art_1_Protocol_12_ENG [skatīts: 19.03.2024]

⁵⁶ 2018. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 20452/14 Molla Sali v. Greece, 118. rindkopa

⁵⁷ Guide on Article 14 of the European Convention on Human Rights and on Article 1 of Protocol No. 12 to the Convention. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_14_Art_1_Protocol_12_ENG [skatīts: 11.04.2024]

⁵⁸ 2014. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 38590/10 Biao v. Denmark, 89. rindkopa

⁵⁹ Skat.: 2012. gada 22. marta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 30078/06 Konstantin Markin v. Russia; 2021. gada 4. februāra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 54711/15 Jurčić v. Croatia; 2009. gada 30. marta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 13444/04 Glor v. Switzerland

⁶⁰ Kāzuss [5].

Māra Censoņa situāciju nevar analizēt vienā kontekstā. Tāpēc nav pietiekama pamata apgalvot, ka diskriminācija ir notikusi salīdzināmā situācijā.⁶¹

[34] Vienlaikus ir jāvērs uzmanība, ka Pieteicējai un Mārim Censonim personāla atlasē tika izmantoti vienādi kritēriji, intervijā nav uzdoti neatļauti jautājumi un arī izvirzītās prasības ir pamatotas amata pienākumiem.⁶² Atbildētājs vēlas uzsvērt Pieteicējas ierobežoto pieejamību ar darbu saistītu uzdevumu veikšanai netipiskos darba apstākļos, piemēram, strādājot ārzemēs vai brīvdienās un svētku dienās. Šīs prasības tika noteiktas kā nosacījums visiem vecākā jurista amata kandidātiem.⁶³

[35] Tāpat no Aplikācijas datiem varēja secināt, ka Pieteicējas produktivitātes ir acīmredzami samazinājusies, kas attiecīgi varētu kavēt Pieteicējas pienākumu izpildi. Saskaņā ar Civillikuma 2182. pantu darba ņēmējam ir pienākums pildīt savus pienākumus "ar visu nepieciešamo rūpību"⁶⁴. Tāpat darbinieka pienākumu veikt darbu ar rūpību noteic arī Darba likuma 50.panta pirmā daļa.⁶⁵ Tomēr no augstāk minētā izriet, ka Pieteicēja savus darba pienākumus nav pildījusi ar visu nepieciešamo rūpību.

***Atbildētājs piekrīt, ka Pieteicējas sūdzība ietilpst Konvencijas 8.panta tvērumā.
Atbildētājs nepiekrīt, ka Pieteicējas sūdzība ietilpst Konvencijas 14.panta
tvērumā.***

Konvencijas 8.panta pārkāpums kopsakarā ar 14.pantu

[36] Vērtējot iespējamo Konvencijas 8.panta pārkāpumu, Atbildētājam ir jāpierāda, ka valsts ir izpildījusi savus pozitīvos pienākumus, kas izriet no Konvencijas 8.panta.⁶⁶ Lai pārliecinātos par to, ir jāvērtē, vai darbiniekam bija pamatotas garantijas privātās dzīves neaizskaramībā. Tas nozīmē, ka darbinieks ir bijis informēts par to, ka privātās dzīves

---

⁶¹Kāzuss [2], [6].

⁶² Kāzuss [2], [6].

⁶³ Kāzuss [6].

⁶⁴Civillikums. Valdības Vēstnesis, 41, 20.02.1937. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/225418>; [skatīts: 8.04.2024.]

⁶⁵Darba likums. Latvijas Vēstnesis, 105, 06.07.2001. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/26019>; [skatīts: 12.04.2024.]

⁶⁶ 2017. gada 5. Septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 61496/08 Barbulescu v. Romania, 121. rindkopa

neaižskaramības tiesību pārkāpums ir iespējams, ir bijušas konkrētas norādes par šādu pārkāpumu vai pārkāpums ir bijis ilgstošs.⁶⁷

[37] No lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka, Darba vieta ir izmantojis datus no “Desktime” aplikācijas un sejas atpazīšanas tehnoloģijas. Šajās darbībās apstrādātie dati ietver konkrētā darbinieka darba laika ilgumu un atrašanās vietu, kā arī darbinieka pirkstu nospiedumus. Saskaņā ar Datu regulu, abas datu kategorijas tiek klasificētas kā personas dati, jo tie ir saistīti ar identificējamu individu.⁶⁸ Tāpēc var secināt, ka Darba vieta ir apstrādājis Pieteicējas personas datus.

[38] Papildus augstākminētajiem kritērijiem un jautājumiem ECT ir jāanalizē noteikumi, kas pieļauj privātās dzīves iejaukšanās pārkāpumus. Tiesa veic pārbaudi, lai pārliecinātos, vai 1) vai iejaukšanās tika veikta saskaņā ar likumu, 2) vai tai bija leģitīms mērķis un 3) vai tā ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā.⁶⁹

[39] Kā jau iepriekš analizēts, personas datu apstrādi Latvijā reglamentē Datu regula. Šis tiesību akts nosaka personas datu apstrādes veidus, aizsardzības pasākumus un šādas apstrādes tiesisko pamatu. Datu regula ir vispārpiemērojama, kas nozīmē, ka tā ir tieši piemērojama visās ES dalībvalstīs, tostarp Latvijā.⁷⁰ Datu regula ir publicēta ES Oficiālajā Vēstnesī un ir brīvi pieejama sabiedrībai.⁷¹ Tā stājās spēkā 2016. gada 27. aprīlī.⁷² Līdz ar to tā ir daļa no Latvijas tiesību sistēmas un ir viegli pieejama Latvijas iedzīvotājiem tiešsaistes formātā.⁷³

---

⁶⁷ 2017. gada 5. Septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 61496/08 Barbulescu v. Romania, 121. rindkopa

⁶⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32016R0679#d1e1905-1-1>; [skatīts: 08.04.2024.]

⁶⁹ Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/guide_art_8_eng; [skatīts: 08.04.2024.]

⁷⁰ EUR Lex. (2018, May 24). *The general data protection regulation applies in all Member States from 25 May 2018 - EUR-Lex*. Europa.eu. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/content/news/general-data-protection-regulation-GDPR-applies-from-25-May-2018.html>; [skatīts: 08.04.2024.]

⁷¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32016R0679#d1e1905-1-1>; [skatīts: 08.04.2024.]

⁷² Turpat.

⁷³ Turpat.

[40]Pieteicēja apgalvo, ka Darba vieta ir pārkāpusi viņas tiesības, apstrādājot viņas personas datus veidā, kas neatbilst darba līguma noteikumiem.⁷⁴ Tomēr darba līgumā ir izklāstīti personas datu apstrādes mērķi un juridiskie pamati, kas esot izmantoti, lai pretlikumīgi novērtētu viņas produktivitāti un salīdzinātu to ar cita kandidāta prasmēm darba intervijas laikā uz vecākā jurista amatu.

[41]Pieteicēja atsauca uz Datu Regulas 6.panta 1.punktu, kurā ir paredzēti likumīgas personas datu apstrādes nosacījumi.⁷⁵ No Pieteicējas apgalvojuma izriet, ka šāda datu apstrāde ir nelikumīga, jo tā atšķiras no darba līgumā norādītā pamata (kas atbilst 6.panta 1.punkta b) apakšpunktam).⁷⁶

[42]Tomēr Darba vieta ir apstrādājis šos datus, lai nodrošinātu vispiemērotākā amata kandidāta atlasi. Šāda rīcība atbilst Darba vietas interesēm, jo tā mērķis ir pieņemt darbā vispiemērotākos darbiniekus - tādus, kuri var doties darba braucienos, veikt darbu brīvdienās un svētku dienās.⁷⁷ Šis pamatojums atbilst Datu regulas 6.panta 1.punkta f) apakšpunktam un tādējādi ir tiesiskais pamats datu apstrādei.⁷⁸

[43]Pievērsoties leģitīmajam mērķim, Latvijas tiesību sistēmā primārais cilvēktiesību un to pārkāpumu kontroles regulējums ir noteikts Satversmē.⁷⁹ Leģitīmie mērķi ir izklāstīti Satversmes 116.pantā, un tie nav paplašināmi.⁸⁰ Tie ietver citu cilvēku tiesību aizsardzību, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.⁸¹

[44]Modernizētā Konvencija par personas aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi (turpmāk – Datu aizsardzības konvencija) ir jaunākais tiesību akts, kas regulē personas datu apstrādi Eiropas Padomes dalībvalstīs, un, tāpat, ir saistoša Latvijai.⁸² Datu

---

⁷⁴ Kāzuss [8].

⁷⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32016R0679#d1e1905-1-1>; [skatīts: 08.04.2024.]

⁷⁶ Turpat.

⁷⁷ Kāzuss [6].

⁷⁸ Turpat.

⁷⁹ Rezevska, I., Koņuševskis, R. (2023). Nacionālā cilvēktiesību struktūra: Latvijas situācija. Latvijas Republikas Tiesībsargs. Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2023/07/nacionala_cilvektiesibu_struktura_lv.pdf; [skatīts: 11.04.2024.]

⁸⁰ Latvijas Republikas Satversme. Latvijas Vēstnesis, 43, 01.07.1993. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/57980> [skatīts: 12.04.2024.]

⁸¹ Turpat.

⁸² Buka, L. (2018). Jauns personas datu regulējums arī no Eiropas Padomes. Cilvēktiesības.info. Pieejams: <https://www.cilvektiesibas.info/raksti/jauns-personas-datu-regulejums-ari-no-eiropas-padomes> [skatīts: 11.04.2024.]

aizsardzības konvencijaa 5.pantā ir skaidri noteikts, ka datu apstrādei ir jāievēro viens no leģitīmajiem mērķiem, kas ir atrodams Konvencijas 8.panta otrajā teikumā.⁸³ Konvencijas 8.pantā izklāstītie leģitīmie mērķi sasaucas ar Satversmē noteiktajiem mērķiem.⁸⁴ Nacionālās tiesas savus lēmumus ir balstījušas uz leģitīmo mērķi aizsargāt citu personu tiesības. Šis mērķis saskan ar Konvencijas 8.pantā minēto citu personu tiesību un brīvību aizsardzību.

[45] No lietas izriet, ka leģitīmais mērķis, kas bija pamatā iejaukšanās Pieteicējas privātajā dzīvē, bija novērst nepiederošu personu iekļūšanu telpās un nodrošināt tās komercnoslēpumu aizsardzību.⁸⁵ Lietā *Lopez Ribalda un citi pret Spāniju* ECT ir uzsvērusi, ka darba devēja videonovērošanai darba vietā, kurai darbinieki nedeva piekrišanu un nevarēja zināt, bija leģitīms mērķis, kura pamatā bija Darba vietas īpašuma aizsardzība un netraucēta Darba vietas funkcionēšana.⁸⁶ Tiesa attaisnoja pasākumus, kas ietvēra darbinieku videonovērošanu darba vietā, kā līdzekli šā mērķa sasniegšanai.⁸⁷

[46] Šis ECT nolēmums ir būtisks Lietā, jo arī Darba vieta ir pielietojis darbības, kuras var attaisnot ar leģitīmiem mērķiem - citu cilvēku tiesību aizsardzību un drošību darbavietā. Atbildētājs pauž uzskatu, ka šāda Darba vietas rīcība atbilst leģitīmajam mērķim aizsargāt citu personu tiesības: Darba vieta nevarēja pieļaut sava komercnoslēpuma un drošības apdraudējumu, tāpēc izmantoja Pieteicējas personas datus.

[47] Vērtējot vai iejaukšanās privātā dzīvē ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, ECT analizē, vai Pieteicējas intereses bija līdzsvarā ar valsts interesēm.⁸⁸ Iejaukšanās ir jāatbilst neatliekamai sociālai vajadzībai, un iejaukšanās līdzekļiem ir jābūt samērīgiem ar izvirzīto leģitīmo mērķi.⁸⁹

---

⁸³ Modernizētā Konvencija par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi. Pieejams: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016807c65bf [skatīta: 11.04.2024.]

⁸⁴ Latvijas Republikas Satversme. Latvijas Vēstnesis, 43, 01.07.1993. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/57980> [skatīts: 12.04.2024.]

⁸⁵ Kāzuss [6].

⁸⁶ 2018. gada 17. oktobra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 1874/13 López Ribalda and Others v. Spain

⁸⁷ Turpat.

⁸⁸ 2017. gada 5. septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 61496/08 Barbulescu v. Romania, 127. rindkopa

⁸⁹ Turpat.

[48] Lai noteiktu, vai iejaukšanās personas privātajā dzīvē ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, ir jāvērtē, vai iejaukšanās pasākums atbilst Datu aizsardzības konvencijas 5. pantā uzskaitītajām prasībām.⁹⁰ Šīs prasības ietver savākto datu apjoma samazināšanu līdz minimumam, nodrošināšanu, ka dati ir precīzi, adekvāti, atbilstoši un nav pārmērīgi lieli attiecībā pret mērķiem, kādiem tie tiek apstrādāti, kā arī datu glabāšanas ilguma ierobežošanu, datu izmantošanu tikai tiem mērķiem, kādiem tie tika savākti, un datu vākšanas pārredzamības nodrošināšanu.⁹¹

[49] Darba vietas izmantotie personas dati kalpo diviem galvenajiem mērķiem, proti, ikgadējai darbinieku novērtēšanai un Darba vietas drošības aizsardzībai. Savākie personas dati ir precīzi un nepieciešami šo mērķu sasniegšanai. Atbildētājs uzskata, ka apstrādātie personas dati nav pārmērīgi attiecībā uz augstākminētajiem mērķiem. Darba vietas darbinieki tiek informēti par datu apstrādi, parakstot darba līgumus.⁹² Šī prakse apliecina Darba vietas apņemšanos ievērot un aizsargāt darbinieku personas datus.

[50] Attiecībā uz samērīgumu Atbildētājs uzskata, ka Darba vietas izmantotie līdzekļi ir samērīgi, bija atbilstoši neatliekamais sociālāi vajadzībai un nav pretrunā, ka arī ir samērīgi ar leģitīmajiem mērķiem.

[51] Savā sūdzībā Pieteicēja uzsvēra, ka Latvija nav pilnībā nodrošinājusi viņas aizsardzību darba tirgū.⁹³ Uz to Atbildētājs pauž nostāju, ka 14.pantā noteiktie valsts pozitīvie pienākumi bija izpildīti. Saskaņā ar Konvencijas 14.pantu valstij ir pozitīvs pienākums aktīvi nodrošināt vienlīdzības tiesību īstenošanu, pildot valstij noteiktos pienākumus.⁹⁴ Šajā gadījumā valsts ir nodrošinājusi visus nepieciešamos tiesiskās aizsardzības mehānismus, lai aizsargātu Pieteicējas tiesības uz vienlīdzību darba vietā.⁹⁵

---

⁹⁰ Guide to the Case-Law - Data protection.

Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Data_protection_ENG; [skatīts: 11.04.2024.]

⁹¹ Turpat.

⁹² Kāzuss [6].

⁹³ Kāzuss [10].

⁹⁴ Tan, D. (2018). Demarcating the Margin: Positive Obligations under Article 14 of the European Convention on Human Rights – Columbia Journal of European Law. Cjel.law.columbia.edu. Pieejams: <https://cjel.law.columbia.edu/preliminary-reference/2018/demarcating-the-margin-positive-obligations-under-article-14-of-the-european-convention-on-human-rights/?cn-reloaded=1>; [skatīts: 12.04.2024.]

⁹⁵ Turpat.

[52] Aizsardzību pret nevienlīdzību garantē Satversmes 91.pants, kā arī citi nozīmīgi likumi, piemēram, Darba likums, Darba aizsardzības likums un Eiropas Sociālā harta.⁹⁶ Ja persona saskaras ar diskrimināciju dzimuma dēļ, tai ir tiesības vērsties Valsts darba inspekcijā.⁹⁷

[53] Lietā valsts pozitīvais pienākums galvenokārt ir vērst uz valsts tiesvedību un tās lēmumu pieņemšanas procesu. Kā minēts atbildē uz Pieteicējas sūdzību, nacionālā tiesas ir analizējusi visus lietas faktus un informāciju.⁹⁸ Līdz ar to tā nav secinājusi, ka ir notikusi diskriminācija.⁹⁹

[54] Latvijā ir visaptveroša un neatkarīga tiesu sistēma. Tā ir trīs instanču struktūra, kurā ietilpst rajona, apgabaltiesa un Augstākā tiesa, kā arī Satversmes tiesa, kas izskata jautājumus, kas saistīti ar likumu un citu tiesību aktu konstitucionalitāti.¹⁰⁰ Šī trīspakāpju sistēma nodrošina, ka pirmās instances tiesu lēmumus var pārsūdzēt, tie tiek pārskatīti apelācijas kārtībā un izskatīti kasācijas kārtībā.¹⁰¹ Nodrošinot šīs sistēmas pieejamību, valsts ir parādījusi, ka Pieteicējai ir pieejami visi tiesiskie līdzekļi savu tiesību aizsardzībai.

[55] Tiesu sistēmas pieejamības un valsts pozitīvā pienākuma kontekstā Atbildētājs uzsver, ka rajona tiesa ir izmantojusi Pieteicējas liecības un argumentus, tāpat kā apgabaltiesa un Augstākā tiesa, un, secināms, ka valsts ir izpildījusi savi pozitīvie pienākumi Konvencijas 14.panta kontekstā.¹⁰²

Tādējādi var secināt, ka nav noticis Konvencijas 8.panta kopsakarā ar Konvencijas 14.pantu pārkāpums.

---

⁹⁶ Labklājības Ministrija. (2020). Politikas plānošanas dokumenti un tiesību akti | Labklājības ministrija. Lm.gov.lv. Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/politikas-planosanas-dokumenti-un-tiesibu-akti-0>; [skatīts: 12.04.2024.]

⁹⁷ Turpat.

⁹⁸ Kāzuss [10].

⁹⁹ Turpat.

¹⁰⁰ European e-Justice Portal - National justice systems. (2023). E-Justice.europa.eu. Pieejams: https://e-justice.europa.eu/16/EN/national_justice_systems?LATVIA; [skatīts: 13.04.2024.]

¹⁰¹ Latvijas Republikas Augstākā tiesa. (2024). Trīspakāpju tiesu sistēmas izveidošana. At.gov.lv. Pieejams: <https://www.at.gov.lv/lv/par-augstako-tiesu/vesture/latvijas-republikas-augstaka-tiesa/trispakapju-tiesu-sistemas-izveidosana>; [skatīts 13.04.2024.]

¹⁰² Skat. Kāzuss [6], [7], [8], [9], [10].

NORMATĪVO AKTU UN IZMANTOTĀS LITERATŪRAS SARAKSTS

Grāmatas

1. Ose D. Pierādījumi un pierādīšana civilprocesā. Promocijas darbs. Latvijas Universitāte, 2012. Pieejams: https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/5139/23437-Daina_Ose_2013.pdf?sequence=1

Tiesu prakse

1. 1987. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 8695/79 Inze v. Austria
2. 1999. gada 21. janvāra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 30544/96 García Ruiz v. Spain
3. 2000. gada 18. oktobra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 34130/96 Morel v. France
4. 2009. gada 30. marta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 13444/04 Glor v. Switzerland
5. 2010. gada 24. augusta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 4523/04 Alaverdyan v. Armenia
6. 2012. gada 22. marta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 30078/06 Konstantin Markin v. Russia;
7. 2013.gada 7. novembra spriedums lietā 29381/09 Vallianatos and others v. Greece
8. 2014. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 38590/10 Biao v. Denmark
9. 2017. gada 14. septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 56665/09 Károly Nagy v. Hungary
10. 2017. gada 19. septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr.35289/11 Regner v. Czech Republic
11. 2017. gada 24. aprīļa Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 24221/13 Carmel Saliba v. Malta
12. 2017. gada 5. Septembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 61496/08 Barbulescu v. Romania
13. 2018. gada 11. janvāra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr.38259/09 Cipolletta v. Italy
14. 2018. gada 15. marta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 51357/07 Naït-Liman v. Switzerland

- 15.2018. gada 17. oktobra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 1874/13
López Ribalda and Others v. Spain
- 16.2018. gada Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 20452/14 Molla Sali v.
Greece
- 17.2020. gada 1. decembra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 26374/18
Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland
- 18.2021. gada 4. februāra Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 54711/15
Jurčić v. Croatia;
- 19.2022. gada 15. marta Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Nr. 43572/18
Grzęda v. Poland
20. Augstākās tiesas 31.10.2018. spriedums lietā SKA-20/2018.
21. Augstākās tiesas lēmums lietā 11.09.2002. spriedums lietā SKC-430/2002.
22. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 29.oktobra spriedums
lietā Nr. SKC-386,
23. Latvijas Republikas Senāta 2021.gada 21.jūlija rīcības sēdes lēmums Lieta Nr.
C30803519, SKC-925/2021, Latvijas Vēstnesis, 2021.
24. Satversmes tiesas 06.11.2003. spriedums lietā Nr.2003-10-01. Pieejams: Par
Civilprocesa likuma 83.panta 4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.
pantam (likumi.lv) [aplūkots: 31.03.2024.].
25. Satversmes tiesas 2010.gada 17.maija spriedums lietā Nr. 2009-93-01, sk. Arī ECT
1993.gada 27.oktobra spriedumu spriedumu lietā Dombo Beheer B.V. pret
Nīderlandi.
26. Satversmes tiesas 2020.gada 16.jūlija spriedums lietā Nr. 2019-23-01.
27. Satversmes tiesas 26.03.2020. Spriedums lietā Nr.2019-15-01.Pieejams:
[https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-
content/uploads/2019/08/2019-15-01_Spriedums-1.pdf](https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2019/08/2019-15-01_Spriedums-1.pdf) [aplūkots 02.04.2024.].
28. Satversmes tiesas 26.11.2002. spriedums lietā Nr.2002-09-01. Pieejams: Spriedums
(tiesa.gov.lv) [aplūkots 31.03.2024.].

Normatīvie akti

1. Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/649>
2. Civillikums. Valdības Vēstnesis, 41, 20.02.1937. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/225418>.
3. Civilprocesa likums. Latvijas Vēstnesis, 1999. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/50500-civilprocesa-likums>
4. Darba likums. Latvijas Vēstnesis, 105, 06.07.2001. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/26019>
5. Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, OV 1995 L 281 (Datu aizsardzības direktīva). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/ALL/?uri=CELEX%3A31995L0046>
6. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32016R0679#d1e1905-1-1>
7. Fizisko personu datu apstrādes likums. Latvijas Vēstnesis, 2018. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/300099-fizisko-personu-datu-apstrades-likums>
8. Latvijas Republikas Satversme. Latvijas Vēstnesis, 43, 01.07.1993. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/57980>
9. Modernizētā Konvencija par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi. Pieejama: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016807c65bf

Periodika

1. Čepāne I. Tiesības uz taisnīgu tiesu kā personas pamattiesības. Pieejams: Žurnāls: Tiesības uz taisnīgu tiesu kā personas pamattiesības – Jurista Vārds (lanet.lv).

Interneta materiāli

1. Ārlietu ministrija. Sūdzības iesniegšana Eiropas Cilvēktiesību tiesā. 16.08.2021. Pieejams: <https://www.mfa.gov.lv/lv/sudzibas-izskatšana-eiropas-cilvektiesibu-tiesa>
2. Buka, L. (2018). Jauns personas datu regulējums arī no Eiropas Padomes. Cilvēktiesības.info. Pieejams: <https://www.cilvektiesibas.info/raksti/jauns-personas-datu-regulejums-ari-no-eiropas-padomes>
3. EUR Lex. (2018, May 24). *The general data protection regulation applies in all Member States from 25 May 2018 - EUR-Lex*. Europa.eu. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/content/news/general-data-protection-regulation-GDPR-applies-from-25-May-2018.html>; [skatīts: 08.04.2024.]
4. European e-Justice Portal - National justice systems. (2023). E-Justice.europa.eu. Pieejams: https://e-justice.europa.eu/16/EN/national_justice_systems?LATVIA
5. Guide on Article 14 of the European Convention on Human Rights and on Article 1 of Protocol No. 12 to the Convention. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_14_Art_1_Protocol_12_ENG [skatīts: 19.03.2024]
6. Guide on Article 6 - Right to a fair trial (civil limb). Pieejams: [Guide on Article 6 - Right to a fair trial \(civil limb\) \(coe.int\)](#) [aplūkots 31.03.2024.].
7. Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/guide_art_8_eng; [skatīts: 08.04.2024.]
8. Guide to the Case-Law - Data protection. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Data_protection_ENG; [skatīts: 11.04.2024.]
9. Cilvēktiesību gids. (2018). Pierādījumi. Cilvēktiesību Gids. <https://www.cilvektiesibugids.lv/lv/temas/taisniga-tiesa/civilprocess/procesualas-garantijas/pieradijumi>
10. Labklājības Ministrija. (2020). Politikas plānošanas dokumenti un tiesību akti | Labklājības ministrija. Lm.gov.lv. Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/politikas-planosanas-dokumenti-un-tiesibu-akti-0>
11. Latvijas Republikas Augstākā tiesa. (2024). Trīspakāpju tiesu sistēmas izveidošana. At.gov.lv. Pieejams: <https://www.at.gov.lv/lv/par-augstako-tiesu/vesture/latvijas-republikas-augstaka-tiesa/trispakapju-tiesu-sistemas-izveidosana>

12. Rezevska, I., Koņuševskis, R. (2023). Nacionālā cilvēktiesību struktūra: Latvijas situācija. Latvijas Republikas Tiesībsargs. Pieejams: https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2023/07/nacionala_cilvektiesibu_struktura_lv.pdf
13. Rokasgrāmata par Eiropas tiesībām saistībā ar tiesu iestāžu pieejamību. Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra un Eiropas Padome, 2016. 50.lpp. Pieejams: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Handbook_access_justice_LAV
14. Strupiņš A. *Tiesu sistēma ir dārga, tāpēc mums ir pienākums darbināt to efektīvi*. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Biļetens NR.27/2023, 52.lpp. Pieejams: https://www.at.gov.lv/bulletin-publication-files/AT_BILETENS27_WEB.pdf
15. Tan, D. (2018). Demarcating the Margin: Positive Obligations under Article 14 of the European Convention on Human Rights – Columbia Journal of European Law. Cjel.law.columbia.edu. Pieejams: <https://cjel.law.columbia.edu/preliminary-reference/2018/demarcating-the-margin-positive-obligations-under-article-14-of-the-european-convention-on-human-rights/?cn-reloaded=1>.